

*Uddrag fra
"Vejledning til Inatsisartutlov
om alderspension"*

**Vejledning vedr.
nedslidning
og fremskudt
pensionsalder**

*§ 1, stk. 2 og 3 i
Inatsisartutlov om
alderspension*

Juli 2017

Indhold

2. Pensionsalder, tilkendelse og optjening	3
2.1. Pensionsalderen	3
2.1.1. Udskydelse af pensionsalderskravet er en konkret vurdering	3
2.1.2. Krav til at få udskudt pensionsalderskravet	3
2.1.3. Hvem kan komme i betragtning til fremskudt pensionsalder?	3
2.1.4. Hvornår er man nedslidt?	4
2.1.5. Beregning af 35 års anciennitet	4
2.1.6. Hvad er hårdt fysisk og psykisk arbejde?	4
2.1.7. Materiale til brug for vurdering af fremskudt pensionsalder	4
2.1.8. Eksempel på et sagsforløb	5

2. Pensionsalder, tilkendelse og optjening

2.1. Pensionsalderen

Pensionsalderen følger af lovens § 1.

§ 1, stk. 1 fastslår, at pensionsalderen er 65 år. Men pensionsalderen vil gradvist stige i de kommende år. Pensionsalderen stiger til 66 år pr. 1. januar 2017. Pensionsalderen stiger til 67 år pr. 1. januar 2021.

Personer, der allerede er tilkendt alderspension vil ikke fortabe retten hertil, selv om pensionsalderen stiger i de kommende år, jf. § 1, stk. 5.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at pensionsalderen først stiger til 66 år den 1. januar 2021 og til 67 år den 1. januar 2025 for personer, som er nedslidt efter 35 års hårdt fysisk eller psykisk arbejde.

2.1.1. Udskydelse af pensionsalderskravet er en konkret vurdering

Beslutning om udskudt forhøjelse af pensionsalderen træffes konkret og på grundlag af ansøgning herom.

Der kan ikke træffes en generel beslutning om at udskyde forhøjelsen af pensionsalderen. Der kan f.eks. ikke træffes generel beslutning om at udskyde pensionsalderen for særlige faggrupper, selvom den almindelige erfaring tilsiger at disse typisk vil være nedslidt i en alder af 65-66 år.

Kommunalbestyrelsen kan i sagsbehandlingen af en ansøgning fremskaffe materiale til brug for vurderingen, se afsnit 2.1.7.

2.1.2. Krav til at få udskudt pensionsalderskravet

For at det er aktuelt at undersøge, om en borger kan få udskudt pensionsalderskravet skal følgende være gældende:

- Borgeren skal blive 65 år i tidsperioden 1. januar 2017 – 1. januar 2021, eller blive 66 år i perioden 1. januar 2021 – 1. januar 2025, og
- Borgeren skal være nedslidt, og
- Borgeren skal have mindst 35 års anciennitet, og
- De 35 års anciennitet skal være i forbindelse med hårdt fysisk eller psykisk arbejde.
- Borgeren er fortsat tilknyttet arbejdsmarkedet

2.1.3. Hvem kan komme i betragtning til fremskudt pensionsalder?

De personer, som kan komme i betragtning i forhold til alderskravet i § 1, stk. 2 skal fylde 65 år i perioden fra den 1. januar 2017 til den 1. januar 2021. Hvis personen ikke er eller bliver 65 år i tidsperioden, så er det ikke aktuelt at vurdere, om de øvrige betingelser er opfyldt.

For at komme i betragtning til § 1, stk. 3, skal personen være eller blive 66 år i perioden fra den 1. januar 2021 til den 1. januar 2025. Hvis personen ikke fylder 66 år i tidsperioden, så er det ikke aktuelt at vurdere, om de øvrige betingelser er opfyldt.

Alderen skal beregnes på ansøgningstidspunktet.

2.1.4. Hvornår er man nedslidt?

Der ses ikke at være en egentlig definition af, hvad nedslidning er – hverken medicinsk eller i ordbøger.

I denne vejledning forstås nedslidning som, *”En proces hvor én eller flere længerevarende udefrakommende påvirkninger medfører én eller flere bestemte former for lidelser.”*

Nedslidning er kroppens reaktion på belastningerne i ens daglige virke. Det kan være i form af smerter i musklerne, ømhed i nakken eller værkende knæ, manglende koncentration, hovedpine mv.. Kroppen kan holde til store belastninger over lang tid, men der er grænser. Lang tids belastning uden pauser og uden variation giver skader eller svækker legemet.

En forudsætning for, at man kan få dispensation for alderspensionskravet er, at den fysiske eller psykiske nedslidning skal være en følge af ansøgers lønarbejde og/eller selvstændige erhvervsvirksomhed og have resulteret i en varig og væsentlig nedsættelse af den pågældendes arbejdsmuligheder.

Det er samtidig en forudsætning, at ansøgeren fortsat er tilknyttet arbejdsmarkedet. Nedslidning og fremskudt alderspension skal altså ikke forveksles med, at man ikke længere er i stand til at varetage et arbejde, da dette falder ind under førtidspensionsområdet.

2.1.5. Beregning af 35 års anciennitet

En udskydelse af tidspunktet for overgang til forhøjet pensionsalder forudsætter, at ansøgeren har været beskæftiget i mindst 35 år vurderet efter karakteren af den pågældendes beskæftigelse. Ansøgers aktive arbejdsperiode opgøres som den samlede periode fra ansøgers varige indtræden på arbejdsmarkedet og frem til ansøgningstidspunktet. I opgørelsen medregnes arbejdsfrie perioder, der skyldes barselsorlov, efteruddannelse og videreuddannelse, periodisk ledighed ved råvaremangel og islæg og anden uforskyldt ledighed. I opgørelse af arbejdsperioden bortses fra perioder uden beskæftigelse og hvor ansøger ikke må anses for at have været aktivt jobsøgende.

2.1.6. Hvad er hårdt fysisk og psykisk arbejde?

Ved fysisk nedslidt forstås en nedslidning af kroppens funktion for eksempel gennem ensformige, belastende arbejdsbevægelser eller hårdt arbejde, som har medført nedsat fysisk funktionsevne.

Ved psykisk nedslidt forstås en nedslidning af det psykiske helbred grundet et psykisk belastende arbejde, hvor arbejdsopgaverne, omfanget heraf eller omgivelserne har været af en belastende karakter og medført nedsat psykisk funktionsevne.

2.1.7. Materiale til brug for vurdering af fremskudt pensionsalder

Der kan ved behandling af ansøgning om udskudt forhøjelse af pensionsalderen inddrages de lægelige oplysninger og erklæringer, der måtte være nødvendige for at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om udskudt forhøjelse af alderspensions i de konkrete sager. Det er ikke et krav, at der skal indhentes en decideret lægeerklæring, men kommunalbestyrelsen kan anmode herom såfremt det findes nødvendigt i den enkelte sag.

En ansøger om udskudt forhøjelse af pensionsalderen er forpligtet til at medvirke til sagens oplysning, herunder om nødvendigt meddele kommunalbestyrelsen bemyndigelse til at indhente de relevante oplysninger for at vurdere om betingelserne for udskudt pensionsalder er opfyldt.

Det fremgår af § 6, stk. 4 i alderspensionsbekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsen kan pålægge ansøger at fremskaffe nødvendig dokumentation for vurdering af ansøgers samlede arbejdsperiode, og arbejdets karakter og varighed. Kommunalbestyrelsen kan ligeledes pålægge ansøger at fremskaffe dokumentation for funktionsevne og årsagssammenhæng mellem ansøgers tidligere arbejde og nedsættelse af funktionsevnen.

2.1.8. Eksempel på et sagsforløb

En borger har smerter i begge sine knæ efter at have arbejdet som elektriker og flyttemand i mange år. Han møder derfor op på kommunen d. 23. marts 2017 og ansøger om at kunne gå på pension som 65 årig, og dermed få dispensation for pensionsalderen, som er 66 år. Borgeren er fortsat tilknyttet arbejdsmarkedet.

Alderskravet:

Borgeren oplyser, at han er født d. 15. juni 1953.

Det betyder, at han bliver 65 år d. 15. juni 2018, og dermed opfylder alderskravet efter vejledningens afsnit 1.2.1.

35 års anciennitet:

Borgeren oplyser, at han startede som lærling ved den lokale elektriker d. 1. februar 1970 hvor han arbejdede frem til 1. juli 1997.

Fra 1. juli 1997 og indtil 1. februar 2005 arbejdede borgeren som flyttemand, hvor han flyttede tunge møbler.

For at have et mindre fysisk arbejde, tog borgeren job som kontorassistent fra d. 1. marts 2005 til d. 1. september 2005.

Borgeren savnede dog elektrikerarbejdet og tog derfor job som elektriker igen fra d. 1. oktober 2005 og det har han haft lige siden.

Sagsbehandleren beder borgeren dokumentere, at ansættelsesforholdet har fundet sted.

Borgeren kommer med lønsedler, som kan dokumentere sine ansættelser fra 1997 og indtil dags dato.

Ved elektrikerfirmaet, hvor borgeren er udlært, er der ikke nogen lønsedler, men borgerens gamle chef har skrevet et brev, som bekræfter, at brogeren har arbejdet der i perioden.

Sagsbehandleren vurderer, at alle ansættelsesforholdende har fundet sted.

De 35 års arbejde skal være hårdt fysisk eller psykisk arbejde:

Sagsbehandleren beder om at få oplyst, hvilke opgaver borgeren har udført i sine ansættelser.

Ud fra opgavebeskrivelsen vurderer sagsbehandleren, at borgeren har haft hårdt fysisk arbejde i hele sin periode som elektriker og flytteemand.

Borgerens anciennitet som kontorassistent vurderes ikke at have været hårdt fysisk arbejde.

Borgeren har derfor på nuværende tidspunkt (den 23. marts 2017) en anciennitet, hvad kan betegnes som hårdt fysisk arbejde, på:

Elektriker: 27 år og 5 måneder + 11 år og 6 måneder = 38 år og 11 måneder

Flytteemand: 7 år og 7 måneder

I alt: 46 år og 6 måneder.

Dermed opfylder borgeren også kravet om de 35 års arbejde.

Er borgeren nedslidt og er der en årsagssammenhæng til borgerens tidligere arbejde

Sagsbehandleren er i tvivl om, der er en direkte sammenhæng mellem borgerens smerter i knæene og det arbejde han har udført. Sagsbehandleren anmoder derfor borgeren om at få lavet en lægeerklæring, som skal belyse om smerterne i borgerens knæ udspringer fra borgerens arbejde som elektriker og flytteemand.

Borgeren går til læge og får lavet lægeerklæringen, som viser, at han har slidgigt i begge knæ. Det fremgår af lægeerklæringen at slidgigten i knæede skyldes, at arbejdet som elektriker har bestået af knæliggende og/eller hugsiddende arbejde i mange år. De tunge løft som flytteemand har ikke muligvis medvirket til slidgigten.

Resultat:

Sagsbehandleren mener der er grundlag for at imødekomme borgerens ansøgning, og følger sagsbehandlingslovens regler i udarbejdelsen af en afgørelse.